

Függő láncsal

Ötvösgyűjtemény

Leltári szám:	4542
Alkotó:	Lalique, René Jules (1860 - 1945)
Gyár / műhely:	Lalique Crystal Co.
Készítés ideje:	1900 KÖRÜL
Készítés helye:	Párizs
Jelzés:	a nőalak haján hátoldalt. : LALIQUE
Anyag:	arany; gyémánt; maratott üveg
Technika:	a jour zománc
Méretetek:	hosszúság: 37,5 cm magasság: 9,5 cm szélesség: 7 cm hosszúság: 28 cm súly: 55,4 g

A függő maratott, selymes fényű üvegből formált akt nőalakja arany hajzuhatagán átfűzött karikával kapcsolódik a vékony lánchoz, míg vállára széles ívben színpompás palást borul, melynek alsó sávjában, virágok közeiben, hármas csoportokban apró gyémántok sorjáznak.

A művészi kompozíció virtuóz technikával párosul, különösen a palást kialakítása tekintetében. Ennek vázát áttört növényi mustra: leveles inda és virágdísz hálózata alkotja, amelyet a rekeszománcozás elvén zöldes, kékes árnyalatokkal, valamint ibolyaszínnel töltenek ki a zománccsínnek, ám a cellák közeit itt csupán az áttetsző zománchártya tölti ki lemezalap nélkül. Az eredmény a festett üveglablakokhoz hasonlatos hatást eredményez: amennyiben fény hatol át az ékszeren, a színek ragyogóvá válnak. Az azsúrzománcozásnak nevezett meglehetősen nehéz technika ugyan nagy múltra tekint vissza, a középkor óta alkalmazták, ám a reneszánsz kora után feledésbe ment. Újra felfedezője André Fernand Thesmar (1843-1912) ékszerész volt, aki az 1870-es évektől állította ki azsúrzománccal díszített műveit, melynek eredményeképpen hamarosan az art nouveau ékszerkészítésének jellegzetes technikája lett. Amíg azonban Thesmar opaque, azaz átlátszatlan zománccokat alkalmazott, addig Lalique felismerte az áttetsző színek alkalmazásában rejlő lehetőségeket, a már említett ragyogó hatást. Az ékszer ihletője a kor emblemikus párizsi táncosnője, Loie Fuller volt, aki híres 1895-ös koreográfiáját, a *Danse serpentine*-t hasonló, palástszerű lepelben táncolta el.

Irodalom

- Pandur Ildikó: *A mi szecesszióink*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 27.
- *A mi szecesszióink. A kiállított műtárgyak jegyzéke*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2018. - Nr. 8.
- Szerk.: Gálos Miklós, Csenkey Éva: *A szecesszió mesterei az Iparművészeti Múzeumban*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 2.12 (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Csenkey Éva, Gálos Miklós: *Tiffany & Gallé e i maestri dell'art nouveau nella collezione del Museo di Arti Applicate di Budapest*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2013. - Nr. 2.12.
- Szerk.: Plessen, von Marie-Louise: *Art and Design for All. The Victoria and Albert Museum*. Kunst- und Ausstellungshalle, Bonn, München, 2011. - Nr. 359.
- Szerk.: Horváth Hilda, Szilágyi András: *Remekművek az Iparművészeti Múzeum gyűjteményéből. (Kézirat)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 127. (Simonyi István)
- Szerk.: Pataki Judit: *Az idő sodrában. Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeinek története*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2006. - Nr. 90. (Pandur Ildikó)
- Szerk.: Imre Györgyi: *A modell. Női akt a 19. századi magyar művészetben*. Magyar Nemzeti Galéria, Budapest, 2004. - VIII-25 (Békési Éva)
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - fém 24.
- Szerk.: Szilágyi András, Horányi Éva: *Szecesszió. A 20. század hajnala. (Az európai iparművészet korszakai.)*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1996. - Nr. 2.74 (Pandur Ildikó)

- Szerk.: Lovag Zsuzsa: *Az Iparművészeti Múzeum. (kézirat).* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1994. - Nr. SZ/101.
- szerző: Prékopa Ágnes: *Európai zománcművesség a középkortól a szecesszióig. Válogatás az Iparművészeti Múzeum gyűjteményeiből.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1991. - Nr. 93. és kép
- Szerk.: Voit Pál: *Övsművészet. Régiségek könyve.* Gondolat Kiadó, Budapest, 1983. - 47. kép (Weiner Piroska)
- Szerk.: Miklós Pál: *Az Iparművészeti Múzeum gyűjteményei.* Magyar Helikon, Budapest, 1979. - 18. kép
- Szerk.: Radocsay Dénes, Farkas Zsuzsanna: *Az európai iparművészet remekei. Száz éves az Iparművészeti Múzeum 1872-1972.* Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1972. - Nr. 363.

